

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830

TERPENTĪNS

1. IEDAĻA. Vielas / maisījuma un uzņēmēj sabiedrības/ uzņēmuma identificēšana

1.1. Produkta identifikators

Nosaukums:	TERPENTĪNS
Citi nosaukumi:	Terpentīns eļļa, Terpentīns sveķu
EK Nr.:	232-350-7
CAS Nr.:	8006-64-2
Indeksa Nr.:	603-057-00-5

1.2. Vielas attiecīgi apzinātie lietošanas veidi un tādi, ko neiesaka izmantot:

Paredzēts alkīdu, eļļas krāsu un emalju, kā arī lineļļas un priežu darvas atšķaidīšanai. Palielina seguma spīdumu, paātrina krāsas nožūšanu, pielietojams arī dažādu virsmu attaukošanai un tīrīšanai.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:

Adrese:	AS „Olaines ķīmiskā rūpnīca „BIOLARS””
Tālrunis:	Rūpnīcu ielā 3, Olaine, LV-2114, Latvija
Fakss:	+371 67964445
E-pasts:	+371 67964101 biolar@biolar.lv ikm@biolar.lv

1.4. Tālruņa numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam: 112
Saindēšanās un zāļu informācijas centram Latvijā: +371 67042473
AS „Olaines ķīmiskā rūpnīca „BIOLARS””: +371 67964445

2. IEDAĻA. Bīstamības apzināšana

2.1. Vielas vai maisījuma klasificēšana

Klasifikācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008

Uzliesmojoši šķidrums (3.kategorija), H226
Akūtais toksiskums, ieelpošana (4.kategorija), H332
Akūtais toksiskums, dermāli (4.kategorija), H312
Akūtais toksiskums, orāli (4.kategorija), H302
Bīstamība ieelpojot (1. kategorija), H304
Acu kairinājums (2.kategorija), H319
Ādas kairinājums (2. kategorija). H315
Ādas sensibilizācija (1. kategorija), H317
Hronisks toksiskums ūdens videi (2. kategorija) H411

2.2. Etiķetes elementi

Markējums saskaņā ar Regulu EK Nr. 1272/2008

Bīstamības piktogrammas:

GHS02 GHS08 GHS07 GHS09

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830

TERPENTĪNS

Signālvārds: Bīstami

Bīstamības apzīmējumi: H226 - Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
H302+H312+H332 - Kaitīgs, ja norīts, saskaras ar ādu vai ieelpots.
H304 - Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos.
H319 - Izraisa nopietnu acu kairinājumu/
H315 - Kairina ādu.
H317 - Var izraisīt alerģisku ādas reakciju.
H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

Paziņojumi par piesardzības pasākumiem:

P102 - Sargāt no bērniem.
P210 - Sargāt no karstuma/ karstām virsmām/ dzirkstelēm/ atklātas uguns un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēķēt.
P280 - Izmantot aizsargcimdus/aizsargdrēbes/ acu aizsargus/sejas aizsargus.
P305+P351+P338 - SASKARĒ AR ACĪM: Uzmanīgi izskalot ar ūdeni vairākas minūtes. Izņemt kontaktlēcas, ja tās ir ievietotas un ja to ir viegli izdarīt. Turpināt skalot.
P301+P310 - NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazinieties ar SAINDĒŠANĀS INFORMĀCIJAS CENTRU / ārstu.
P331 - Neizraisīt vemšanu.
P273 - Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē.

2.3. Citi apdraudējumi: Šī viela 0,1% vai lielākā daudzumā nesatur sastāvdaļas, kuras uzskata par noturīgām, bioakumulatīvām un toksiskām (PBT) vai par ļoti noturīgām un ļoti bioakumulatīvām.(vPvB).

3. IEDAĻA. Sastāvs / informācija par sastāvdaļām

3.1. Viela: Ir piemērojams.

3.2. Maisījums: Nav piemērojams.

Nosaukums	Identifikatori	Masas daļa, %	Klasifikācija saskaņā ar Regulu 1272/2008 [CLP/GHS]
Terpentīns, Terpentīns eļļa Terpentīns sveķu	EK Nr.:232-350-7 CAS Nr.:8006-64-2 Indeksa Nr.:603-057-00-5	<=100	Flam Liq.3, H226 Acute Tox. 4, H302+H312+H332 Asp. Tox. 1, H304 Eye Irrit. 2, HY319 Skin Irrit. 2, H315

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830

TERPENTĪNS

Izvairīties no tvaiku ieelpošanas, produkta norīšanas un nokļūšanas uz ādas un acīs.

Novērst visus uzliesmošanas un aizdegšanās avotus.

Nepieļaut uzliesmojumus, smēķēšanu vai atklātu liesmu riska zonā.

Nodrošināt atbilstošu ventilāciju.

Lietot piemērotus individuālās aizsardzības līdzekļus: blīva auduma darba apģērbi, darba apavus, ķīmiski aizsargājoša polimēra materiāla cimds, galvassegu, elpošanas aparātus un aizsargbrilles.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Nepieļaut produkta nokļūšanu kanalizācijā, augsnē vai ūdens tilpnēs. Novērst tālāku šķīdinātāja noplūdi vidē, nožogojot notikuma vietu, savākšanai lietojot atbilstošu nedegošu absorbcijas aģentu.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas pasākumi un materiāli:

Atlikumus apsegt ar nedegošu absorbējošu materiālu, tādu kā sausu augsni.

Piezīme: skatīt 1. iedaļu par kontaktinformāciju avārijas situācijās un 13. iedaļu par atkritumu iznīcināšanu.

7. IEDAĻA. Lietošana un glabāšana

7.1. Piesardzība drošai lietošanai

Aizsardzības pasākumi: Piemērot individuālos aizsardzības līdzekļus. Sargāt no karstuma, dzirkstelēm un citiem aizdedzināšanas avotiem. Sazemēt visas iekārtas. Nenorīt. Neieelpot /izgarojumus/tvaikus. Uzglabāt vēsā vietā, Tvaiki var veidot sprādzienbīstamu maisījumu ar gaisu. Izmantot tikai ārā vai labi vēdināmās telpās.

Vispārējie darba higiēnas ieteikumi:

Ēšana, dzeršana un smēķēšana jāaizliedz teritorijā, kur šī viela tiek lietota un uzglabāta. Darbiniekiem jāmazgā rokas un seja, jānogērbj piesārņotie aizsardzības līdzekļi pirms ierašanās ēšanas teritorijā. Darbavietai ir jābūt aprīkotai ar ventilāciju. Izvairīties no saskarsmes ar ādu un acīm. Neieelpot un nenorīt.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība

Uzglabāt saskaņā ar vietējiem noteikumiem. Uzglabāt nodalītā un apsargātā teritorijā. Uzglabāt sausā, vēsā un labi ventilētā vietā, prom no nesaderīgiem materiāliem, sildierīcēm vai karstuma avotiem (dzirkstelēm vai liesmām). Uzglabāt slēgtā veidā. Pirms lietošanas turēt cieši noslēgtu un hermetizētu..

7.3. Konkrēts(i) gala lietošanas veids(i): Papildus lietošanas veidiem, kas minēti 1.2. iedaļā, citi specifiski lietošanas veidi netiek definēti

8. IEDAĻA. Iedarbības pārvaldība / individuālā aizsardzība

8.1. Pārvaldības parametri

Sastāvdaļas, kurām noteikti darba vietas kontroles parametri (arodekspozīcijas robežvērtības):

AS "Olaines ķīmiskā rūpnīca "BIOLARS"
Rūpnīcu iela 3, Olaine, Olaines novads, LV-2114
Tālr.: +(371) 67964445, fakss: +(371) 67964101

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830**TERPENTĪNS**

Nosaukums	<i>Latvijā noteiktās arodekspozīcijas robežvērtības darba vides gaisā</i>
	<i>(MK 15.05.2007. noteikumi Nr. 325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās)</i>
	8 h
	mg / m ³
Terpentīns	300

8.2. Iedarbības pārvaldība**Atbilstoša tehniskā pārvaldība:**

Rīkoties atbilstoši labai rūpnieciskās higiēna un drošības praksei. Lietot vienīgi telpās, kas nodrošinātas ar velkmes ventilāciju un apgādātas ar ugunsdrošības līdzekļiem. Izmantot vietējo velkmes ventilāciju vai citas tehniskās iespējas, lai nodrošinātu gaisa piesārņojumu zem strādājošajam ieteicamajām vai likumdošanā noteiktajām maksimāli pieļaujamajām normām.

Individuālie aizsardzības pasākumi**Sanitāri higiēniskie pasākumi:**

Pēc jebkuras saskarsmes rūpīgi nomazgāt rokas, apakšdelmus, un seju pirms ēšanas, kā arī pēc darba. Ja ir aizdomas, ka apģērbs varētu būt piesārņots, tā novilkšanai jāizmanto piemēroti tehniskie paņēmieni. Izmazgāt notraipīto apģērbu, pirms tā atkārtotas lietošanas. Nodrošināt, ka acu skalošanas ierīces un drošības dušas atrodas tuvu darba vietai. Novērst uzliesmojošo vai sprādzienbīstamo tvaiku koncentrāciju gaisā, samazinot tvaiku koncentrāciju, ja tā pārsniedz arodekspozīcijas robežvērtību.

Ādas aizsardzība**Roku aizsardzība:**

Ja riska izvērtējums norāda tādu nepieciešamību, visos gadījumos, kad tiek veiktas darbības ar šo vielu, valkāt ķīmiski izturīgus, necaurļaidīgus, atzītiem standartiem (EN 374 specifikācijām) atbilstošus gumijas cimdsus ar izturības ilgumu 480 minūtes un minimālo slāņa biezumu 0,7 mm. Tiek rekomendēts lietot roku krēmu.

Ķermeņa aizsardzība:

Personāla ķermeņa aizsargekipējums jāizvēlas atkarībā no veicamā uzdevuma, ņemot vērā riskus, kādiem tiks pakļauts darbinieks, kā arī speciālistiem ir jānovērtē tā piemērotība pirms darbībām ar šo produktu. Lietot ugunsdrošu, antistatisku aizsargapģērbu un antistatiskus aizsargapavus.

Elpošanas orgānu un acu aizsardzība:

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830**TERPENTĪNS**

Nodrošināt telpu ventilāciju, lietot respiratoru ar A markas vai kombinēto ABEK filtru. Lietot acu aizsargu vai cieši pieguļošas aizsargbrilles.

Vides riska pārvaldība:

Nepieļaut noplūdi vai izšļakstīšanos. Nepieļaut vielai nonākt kanalizācijā.

9. IEDAĻA. Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par pamata fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām

Agregātvoklis:	Šķidrums
Krāsa:	No bezkrāsas līdz dzeltenai
Smarža	Specifiska, asa
pH	Dati nav pieejami
Sasalšanas temperatūra [°C]: -	mīnus 55
Viršanas temperatūra [°C]:	155 – 170
Uzliesmošanas temperatūra [°C]	36 (slēgtā tīģelī)
Pašaizdeģšanās temperatūra [°C]:	270
Tvaiku uzliesmošanas robežas [tilp. %]:	1.0 – 6.0
Sprādzienbīstamība:	Tvaiki var veidot sprādzienbīstamu maisījumu ar gaisu. Zemākā sprādzienbīstamās koncentrācijas robeža: 0,8 līdz 1,0 tilp.%; Augstākā sprādzienbīstamās koncentrācijas robeža: 6 tilp%
Tvaika spiediens [20 °C]:	5 hPa
Šķidruma blīvums [g/cm³, 20 °C]:	0.855 – 0.863
Šķīdība ūdenī [20 °C]:	0,351 g/L
Sadalījuma koeficients:	Nav datu
n-oktanols/ūdens [25 °C]	
Oksidēšanas īpašības:	Dati nav pieejami.
9.2. Cita informācija	Dati nav pieejami.

10. IEDAĻA. Stabilitāte un reaģētspēja

10.1. Reaģētspēja:	Stabils uzglabājot normālos apstākļos (pie 20 °C) – nesadalās. Sprādzienbīstami tvaiki veidojas iztvaikojot.
10.2. Ķīmiskā stabilitāte:	Stabils uzglabājot normālos apstākļos.
10.3. Bīstamu reakcija iespējamība:	Dati nav pieejami.
10.4. Apstākļi, no kuriem jāizvairās:	Augstas temperatūras, aizdegšanās avoti (dzirksteles, atklātas liesmas, karstas virsmas).
10.5. Nesaderīgi materiāli:	Spēcīgi oksidētāji. Pēc kāda laika noārda gumiju, tā kļūst mīksta un sadalās.

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830

TERPENTĪNS

11. IEDAĻA. Toksikoloģiskā informācija

Informācija par toksikoloģisko ietekmi

Akūta toksicitāte:

LD₅₀ orali žurkām : 5760 mg/kg
Kodīgums / kairinājums ādai: Kairina ādu.
Nopietns acu bojājums / kairinājums: Var radīt nopietnu acu kairinājumu.
Elpceļu vai ādas sensibilizācija: Var izraisīt alerģisku ādas reakciju.
Kancerogenitāte: Nav identificēts kā iespējams vai apstiprināts kancerogēns cilvēkam.

Mutagenitāte:

Dati nav pieejami.

Toksicitāte reproduktīvajai sistēmai

Dati nav pieejami

Toksiska ietekme uz īpašu

mērķorgānu –vienreizēja iedarbība: Dati nav pieejami

Toksiska ietekme uz īpašu

mērķorgānu - atkārtota iedarbība: Dati nav pieejami.

Bīstamība ieelpojot:

Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos.

Mūsu rīcībā esošā informācija liecina, ka vielas fizikālās, ķīmiskās un toksikoloģiskās īpašības nav pietiekoši izpētītas.

12. IEDAĻA. Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksikums:

Produkta nosaukums	L(E)C ₅₀ , ekosistēmā	Ekosistēmas pārstāvji	Ekspozīcijas laiks
Terpentīns	29 mg/L	Zivs <i>Danio rerio</i> (jūras karūsa)	96 h
	17,1 mg/L	Zaļās aļģes <i>Desmodesmus subspicatus</i>	72 h
	6,4 mg/L	Vēžveidīgie (<i>Daphnia magna</i>)	48 h

12.2. Noturība un spēja noārdīties:

Terpentīns bioloģiski viegli noārdās aerobos apstākļos: 28 dienās 71,7%.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls:

Dati nav pieejami

12.4. Mobilitāte augsnē:

Dati nav pieejami

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti: Šis viela 0,1% vai lielākā daudzumā nesatur sastāvdaļas, kuras uzskata par noturīgām, bioakumulatīvām un toksiskām (PBT) vai par ļoti noturīgām un ļoti bioakumulatīvām.(vPvB).

12.6. Citas nelabvēlīgās ietekmes:

Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

13. IEDAĻA. Apsvērumi saistībā ar apsaimniekošanu

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

Nodot licencētam bīstamu atkritumu apsaimniekošanas

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830

TERPENTĪNS

uzņēmumam

Iztukšoti iepakojumi jānogādā atkritumu savāktuvē saskaņā ar atkritumu izvietošanas vietējiem noteikumiem.

Iepakojumus, kas satur izstrādājuma atkritumus, jāutilizē tāpat kā nelietotu produktu, nododot atzītam bīstamu atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam.

14. IEDAĻA. Informācija par transportēšanu

Sauszemes transports (ADR/RID), izņemot pārvadājumus ierobežotos daudzumos iepakojumos.

ANO numurs: UN 1299, izņemot pārvadājumus ierobežotos daudzumos iepakojumos

ANO sūtīšanas nosaukums: Terpentīns

Transportēšanas bīstamības klase: 3

Bīstamības zīme: 3

Iepakojuma grupa: III

Bīstamības identifikācijas numurs:30

Īpašie piesardzības pasākumi lietotājiem: Dati nav pieejami

15. IEDAĻA. Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi / normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem

- Komisijas Regula (ES) Nr. 2015/830 (2015. gada 28 maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH)
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr.1907/2006 [CLP/GHS].
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH Regulas) XVIII pielikums: “Dažu bīstamu vielu, maisījumu un izstrādājumu ražošanas, tirgū laišanas un lietošanas ierobežojumi” nav piemērojams

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums: Šai vielai ķīmiskās drošības novērtējums netika veikts.

16. IEDAĻA. Cita informācija

Saīsinājumi un akronīmi:

Dgr. - Bīstami

EC₅₀ – ekotoksikoloģiskā letālā koncentrācija 50% testa organismu.

LC₅₀ - koncentrācija, kas ir letāla 50% testa organismu.

LD₅₀ - deva, kas ir letāla 50% testa organismu.

Klasifikācijas un bīstamības apzīmējumu pilnais teksts saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 [CLP/GHS] norādīts 2.1. un 2.2. iedaļās

DROŠĪBAS DATU LAPA
saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830

TERPENTĪNS

ATRUNA PAR ATBILDĪBU

Drošību datu lapa sagatavota saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/830. Drošības datu lapā iekļautā informācija, kas nozīmīga no drošības, vides un cilvēku veselības aizsardzības viedokļa, bet neattiecas uz produkta specifikāciju.

Drošības datu lapas beigas